

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

**ОК 7 Реконструкція та реставрація
архітектурно-містобудівних об'єктів**

Реалізується в межах освітньої програми

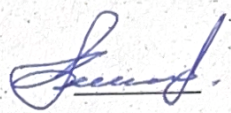
Архітектура та містобудування

за спеціальністю G17 Архітектура та містобудування.

на другому рівні вищої освіти.

Розробник:

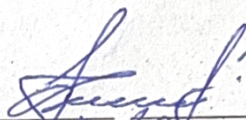
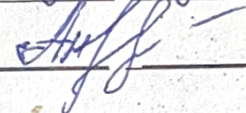
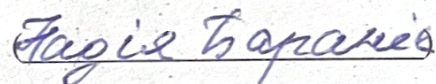
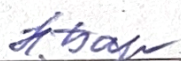
Бородай А.С., к. арх., доцент каф. АтаІВ
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри архітектури та інженерних вишукувань	протокол від 16 червня 2026 року № 15
	Завідувач кафедри Бородай Д.С.

Погоджено:

Гарант освітньої програми Артем БОРОДАЙДекан факультету, де реалізується освітня програма Олександр СОЛАРЬОВ

Рецензія на робочу програму надана

 Д.С. Бородай
 С.А. Андрух
Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата: 02.07 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ОК 7 Реконструкція та реставрація архітектурно-містобудівних об'єктів		
2.	Факультет/кафедра	Факультет будівництва та транспорту/ Кафедра архітектури та інженерних вишукувань		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю G17 «Архітектура та містобудування» кваліфікація: магістр архітектури		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6.	Рівень НРК	7 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр: 1-15 тиждень		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	2 семестр		
		5		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) Денна		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні/семінарські	
		14	60	76
10.	Мованавчання	Українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к.арх., доцент Бородай Артем Сергійович		
11.1	Контактна інформація	кабінет 431e; т. +380996447904; tyomaboroday@gmail.com		
12.	Загальний опис Освітнього компонента	ОК «Реконструкція та реставрація архітектурно-містобудівних об'єктів» є складовою підготовки магістра архітектора, спрямований на комплексне засвоєння принципів, методів і засобів реконструкції, реставрації та збереження архітектурно-містобудівної спадщини. Дисципліна передбачає формування навичок аналізу існуючої забудови, історико-архітектурного середовища та технічного стану об'єктів, визначення напрямів їхнього функціонального й просторового розвитку, а також одночасне вирішення містобудівних, архітектурно-планувальних, конструктивних, композиційних та охоронних завдань при розробленні проектних рішень з реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних об'єктів.		
13.	Мета освітнього компонента	Формування у здобувачів вищої освіти системних знань і практичних навичок у сфері реконструкції, реставрації та збереження архітектурно-містобудівних об'єктів, а також здатності розробляти комплексні проектні рішення з урахуванням їх історичної, культурної, функціональної та архітектурно-художньої цінності.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на знаннях з таких освітніх компонентів як: Законодавство в архітектурі та основи проектної справи, Методика наукових досліджень в галузі архітектури, містобудування та дизайну, Інноваційні конструктивні рішення та матеріали, Енергоефективність та екологічні рішення в архітектурі, Архітектурне проек-		

		тування та благоустрій багатофункціональних комплексів. 2.Освітній компонент є основою для таких освітніх компонентів як: Комплексне архітектурно-дослідне проектування
15.	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає виконання студентами індивідуальних завдань, що виключає можливість плагіату і копіювання. завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. Порушенням академічної доброчесності при вивченні ОК «Реконструкція та реставрація архітектурно-містобудівних об'єктів» вважаються : академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання чимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0, повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання не самостійно виконаної роботи; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю
16.	Ключові слова	Реконструкція, реставрація, архітектура, архітектурне проектування, архітектурно-містобудівна спадщина
17.	Посилання на курсу системи Moodle	

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде ...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹							Як оцінюється РНД
	РН ₀₃	РН ₀₄	РН ₀₅	РН ₀₆	РН ₀₇	РН ₁₁	РН ₁₂	РН ₁₆
ДРН 1. Здатен аналізувати історико-архітектурні, містобудівні та технічні характеристики об'єктів реконструкції та реставрації	+	+	+	+	+	+	+	Творче та розрахунково-практичне завдання, модульний архітектурний проект, залік

¹ Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК) ОП III

ДРН 2. Здатен визначати на-прями та методи реконструкції, реставрації і збереження архі-тектурно-містобудівних об'єктів.	+	+		+	+	+		+	Творче та роз-рахунково-практичне за-вдання, модуль-ний архітектур-ний проект, залік
ДРН 3. Здатен розробляти проєктні рішен-ня з реконструк-ції та реставрації об'єктів відпо-відно до вимог чинних норм.	+				+	+	+	+	Творче та роз-рахунково-практичне за-вдання, модуль-ний архітектур-ний проект, залік
ДРН 4. Здатен вирішувати фун-кціонально-планувальні та архітектурно-композиційні завдання при реконструкції та реставрації буді-вель і споруд.	+		+		+	+	+	+	Творче та роз-рахунково-практичне за-вдання, модуль-ний архітектур-ний проект, залік завдання, розрахунково-графічна робо-та, екзамен
ДРН 5. Здатен приймати опти-мальні констру-ктивні та архіте-ктурно-художні рішення з ураху-ванням історич-ної та культур-ної цінності об'єктів.	+		+	+		+			Творче та роз-рахунково-практичне за-вдання, модуль-ний архітектур-ний проект, залік

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бю- джету часу				Рекомендована літе- ратура ²
	Аудиторна робота дена			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		

²Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

<i>Тема 1. Передпроектний аналіз об'єкта реконструкції та реставрації</i> - Мета, завдання та зміст проєкту реконструкції і реставрації; - Передумови реконструкції та реставрації будівель, споруд і їх комплексів; - Види та методи реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів; - Містобудівний, історико-архітектурний та функціонально-типологічний аналіз об'єкта. <i>Практичні завдання:</i> - Видача завдання на розроблення архітектурного проєкту реконструкції та реставрації. Огляд літератури; - Проведення містобудівної частини передпроектного аналізу, визначення основних характеристик об'єкта та його ділянки; - Проведення функціонально-типологічного та історико-архітектурного аналізу, визначення технічного стану об'єкта, конструктивних обмежень та передумов реконструкції і реставрації.	2	4	-	8	1, 2,5,6,7,12
<i>Тема 2. Формування концепції реконструкції та реставрації об'єкта</i> - Принципи формування архітектурної концепції реконструйованого об'єкта; - Взаємодія нового та існуючого архітектурного середовища; - Об'ємно-композиційні принципи реконструкції та реставрації; - Урахування містобудівних, історико-культурних та конструктивних обмежень. <i>Практичні завдання:</i> - Клаузура № 1 «Об'ємно-композиційне вирішення об'єкта реконструкції»; - Самостійний пошук об'ємно-композиційного вирішення об'єкта з урахуванням містобудівних та історико-архітектурних обмежень; - Розроблення двох варіантів ескіз-ідеї реконструкції та реставрації об'єкта.	2	10	-	12	1, 2,3,4,5,12,13,15
<i>Тема 3. Архітектурно-планувальне вирішення реконструйованого об'єкта</i> - Принципи функціонально-планувальної організації реконструйованих будівель; - Трансформація функціональної структури існуючих об'єктів; - Організація внутрішнього та зовнішнього простору при реконструкції; - Урахування конструктивних обмежень та сучасних нормативних вимог. <i>Практичні завдання:</i> - Клаузура № 2 «Архітектурно-	2	10	-	12	1, 2,3,4,5,12,14,15

планувальне вирішення об'єкта реконструкції»; - Самостійний пошук архітектурно-планувального вирішення об'єкта реконструкції з урахуванням конструктивних обмежень; - Розроблення ескіз-ідеї функціонально-планувального рішення ділянки реконструйованого об'єкта у двох варіантах, проведення необхідних розрахунків.					
---	--	--	--	--	--

<i>Тема 4. Містобудівне вирішення та організація території реконструйованого об'єкта</i> - Принципи містобудівної реконструкції територій та забудови; - Взаємозв'язок реконструйованого об'єкта з міським середовищем; - Організація території та благоустрій ділянки; - Техніко-економічні показники проєкту реконструкції. <i>Практичні завдання:</i> - Розгляд варіантів та затвердження ескіз-ідеї функціонально-планувального вирішення ділянки об'єкта реконструкції; - Розроблення ескізу містобудівної частини проєкту реконструкції; - Розрахунок ТЕП ділянки та порівняння з результатами містобудівної частини передпроектного аналізу.	2	10	-	12	2,4,6,7,9,10,12,14,16,17
<i>Тема 5. Архітектурно-конструктивне вирішення реконструйованих будівель</i> - Особливості конструктивної оцінки існуючих будівель і споруд; - Методи підсилення та заміни конструкцій при реконструкції; - Поєднання існуючих та нових конструктивних елементів; - Забезпечення надійності, безпеки та нормативних вимог при реконструкції. <i>Практичні завдання:</i> - Визначення конструктивних обмежень та можливостей трансформації існуючої будівлі; - Розроблення архітектурно-конструктивного вирішення реконструйованого об'єкта; - Вибір та обґрунтування конструктивних рішень з урахуванням технічного стану будівлі.	2	10	-	12	2,3,7,9,10,12,14,16
<i>Тема 6. Розроблення ескізу проєкту реконструкції та реставрації.</i> - Склад та послідовність розроблення ескізного проєкту; - Функціонально-планувальне та архітектурно-конструктивне вирішення; - Принципи збереження архітектурної та історико-культурної цінності об'єкта; - Узгодження та затвердження проєктних рішень. <i>Практичні завдання:</i> - Розроблення ескізу архітектурного проєкту реконструкції та реставрації; - Комплексне опрацювання функціонально-планувального, архітектурно-композиційного та конструктивного ви-	2	10	-	12	1, 2,3,4,5,12,14,15

рішення будівлі; - Захист та затвердження ескізу проекту.					
<i>Тема 7. Графічне оформлення, презентація та захист проекту</i> - Склад та вимоги до оформлення проектної документації; - Графічні засоби представлення проєктів реконструкції та реставрації; - Структура пояснювальної записки та принципи обґрунтування проєктних рішень; - Презентація, аналіз та захист архітектурного проєкту. <i>Практичні завдання:</i> - Виконання архітектурного проєкту з дотриманням нормативних вимог, розроблення окремих елементів робочої документації та складання пояснювальної записки; - Огляд креслень з перевіркою дотримання вимог нормативних документів до змісту та оформлення проектної документації, доопрацювання проєкту за зауваженнями; - Захист архітектурного проєкту реконструкції та реставрації. Аналіз проєктних рішень та підбиття підсумків.	2	6	-	10	2,4,6,7,9,10, 12,14,16,17
Всього:	14	60	-	76	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Здатен аналізувати історико-архітектурні, містобудівні та технічні характеристики об'єктів реконструкції та реставрації	<i>Аналітичні методи</i> – аналіз історико-архітектурних, містобудівних та технічних характеристик об'єкта. <i>Практичні методи</i> – виконання перед-проектного аналізу за індивідуальним завданням. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	16	Робота з архівними документами, методичними вказівками, довідниками, посібниками, проєктами-аналогами, інтернет-ресурсами	16
ДРН 2. Здатен визначати напрями та методи реконструкції, реставрації і збереження архітектурно-містобудівних	<i>Методи творчого пошуку</i> – визначення напрямів і методів реконструкції, реставрації та збереження об'єкта. <i>Практичні методи</i> – розроблення варіантів ескіз-ідеї реконструкції та реставрації. Використання платформи MOODLE,	16	Засвоєння теоретичного матеріалу, робота з методичними вказівками, підручниками та посібниками.	16

об'єктів.	ZOOM під час змішаної форми навчання.		Виконання індивідуальних завдань.	
ДРН 3. Здатен розробляти проєктні рішення з реконструкції та реставрації об'єктів відповідно до вимог чинних норм.	<i>Комплексний метод</i> – поєднання функціональних, містобудівних, архітектурних і нормативних вимог. <i>Практичні методи</i> – розроблення індивідуального проєкту реконструкції та реставрації. Використання платформи MOODLE, ZOOM, під час змішаної форми навчання.	16	Робота з нормативною літературою, довідниками, проєктами-аналогами. Виконання індивідуальних архітектурних завдань.	16
ДРН 4. Здатен вирішувати функціонально-планувальні та архітектурно-композиційні завдання при реконструкції та реставрації будівель і споруд.	<i>Методи функціонального моделювання</i> – формування функціонально-планувальної структури об'єкта. <i>Композиційні методи</i> – формування архітектурно-художнього вирішення. <i>Практичні методи</i> – виконання функціонально-планувальних та композиційних завдань. Використання платформи MOODLE, ZOOM, під час змішаної форми навчання..	16	Робота з нормативною літературою, довідниками, проєктами-аналогами. Виконання індивідуальних архітектурних та об'ємно-просторових завдань.	16
ДРН 5. Здатен приймати оптимальні конструктивні та архітектурно-художні рішення з урахуванням історичної та культурної цінності об'єктів.	<i>Комплексний метод</i> – узгодження конструктивних, архітектурно-художніх та охоронних вимог. <i>Практичні методи</i> – розроблення конструктивних і архітектурно-художніх рішень за індивідуальним завданням. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	10	Використання теоретичних матеріалів, методичних вказівок, робота з підручниками та посібниками, інтернет-ресурсами. Виконання індивідуальних практично-розрахункових робіт,	12

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1.Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2.Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Модуль 1			
1.	Індивідуальні творчі завдання після закінчення кожної теми (2 клаузури, 2 ескіз-ідеї, ескіз – 5 завдань)	15 балів /15%	По закінченню вивчення теми
2.	Тестування за теоретичним матеріалом	15 балів/15%	7-8 тиждень
Модуль 2			

3.	Індивідуальний архітектурний проект реставрації архітектурно-містобудівного об'єкта	40 балів / 40%	До 14 -15 тижня
4.	Екзамен	30 балів/ 30%	По завершенню ОК

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Індивідуальні творчі завдання в процесі вивчення кожної теми (5 завдань)	<1 балу Індивідуальне творче завдання не відповідає поставленим задачам	1 бал Індивідуальне творче завдання в цілому відповідає поставленим задачам, виконано на достатньому рівні	2 бали Індивідуальне творче завдання відповідає поставленим задачам, виконано на достатньо високому рівні з незначними помилками	3 бали Індивідуальне завдання відповідає поставленим задачам, виконано на високому рівні
Тестування за теоретичним матеріалом	<7 балів Більшість відповідей невірні	7-9 балів Більше половини відповідей на запитання вірні	10-13 балів Більшість відповідей на запитання вірні	14-15 балів Всі або майже всі відповіді на запитання вірні
Індивідуальний архітектурний проект реставрації архітектурно-містобудівного об'єкта	<20 балів Архітектурний проект не відповідає поставленому завданню, креслення умовні	21-25 балів Архітектурний проект відповідає завданню, виконаний на достатньому рівні, має суттєві помилки	26-35 балів Архітектурний проект виконаний на достатньо високому рівні, має незначні помилки	36-40 балів Архітектурний проект виконано на високому рівні
Екзамен	<15 балів Відповіді на питання не відповідають поставленим завданням	16-20 балів Відповіді на запитання в цілому відповідають поставленим задачам, але достатньо умовні	21-25 балів Відповіді на запитання в цілому відповідають поставленим задачам з незначними помилками	26-30 балів Відповіді на запитання повністю відповідають поставленим задачам

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним творчим завданням	Кожне практичне заняття
2.	Усний зворотний зв'язок на архітектурний проект	Кожен тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

- Архітектурне проектування житла. Король Володимир: Підручник. – Київ: Саміт-книга, 2023, – 314 с.
- Бойко Х. С. Типи будинків та архітектурні конструкції: навч. посібник. – Львів, 2021. – 224 с.
- Бородай С.П. Типологія та інженерне обладнання житлових та виробничих будинків і споруд / С.П. Бородай, А.С. Бородай, Д.С. Бородай, Я.О. Бородай, І.В. Маслій, О.І. Драник: навч. посібник / – Суми, СНАУ, 2022. – 308 с.: іл.

4. Зінкевич А. М., Худенко В. Ф., Чернишенко Л. С., Леоненко О. В., Ярош О. М. Архітектура будівель та споруд. Архітектурно-конструктивно-технологічні рішення елементів цивільних будівель : навчальний посібник. Дніпро : Український державний університет науки і технологій, 2022. 206 с.
5. Король В. П. Архітектурне проектування житла : підручник. Київ : Саміт-Книга, 2023. 314 с.
6. Петришин Г. П., Посацький Б. С., Ідак Ю. В. (ред.). Містобудівне проектування. Ч. 1. Місто як об'єкт проектування : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 312 с.
7. Петришин Г. П., Посацький Б. С., Ідак Ю. В. (ред.). Містобудівне проектування. Ч. 2. Проектування структурних елементів міста : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2022. 316 с.
8. Петришин Г. П., Соснова Н. С., Ідак Ю. В., Любицький Р. І., Онуфрив Я. О. Містобудівне проектування: нове поселення : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2023. 152 с.
9. Проектування та дизайн закладів готельно-ресторанного господарства: початковий посібник / Світлана Майкова [та ін.]. - Київ : Каравела, 2023. - 336 с.

6.1.1. Інші джерела

10. ДБН Б 2.2-12:2019. Планування і забудованість території.
11. ДБН Б 2.2-15:2019. Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення.
12. ДБН В.2.2.-9:2018. Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення.
13. Височин І.А., Андрух С.Л., Бородай С.П., Бородай А.С., Бородай Д.С., Галушка С.А. Проблема просторового буття мешканця мегаполіса. Науковий вісник будівництва. Харків, ХНУБА №3, 2020. – С. 62-71
14. Бородай Д.С., Бородай А.С., Бородай С.П., Бородай Я.О. Архітектурно-планувальні тенденції формування рекреаційних комплексів в позаміських зонах на прикладі Сумської області. Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник / Головн. ред. М.М. Дьомін. – К., КНУБА, 2021. – Вип. 76. – С. 28-36.
15. Бородай С.П., Бородай А.С., Бородай Д.С., Бородай Я.О. Екологічні технології будівництва у сучасній народній архітектурі північно-східної України. Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник / Головн. ред. М.М. Дьомін. – К., КНУБА, 2021. – Вип. 77. – С. 43-56.
16. Бородай С.П., Височин І.А., Бородай Д.С., Чередниченко О.М., Бородай А.С., Бородай Я.О. Реконструкція пам'яток архітектури національного значення під об'єкти соціального захисту на прикладі палацу Ліщинських у Сумській області. Науковий вісник будівництва. Харків, ХНУБА, т. 106, №4, 2021 – С. 30-38.